

Fra baglinjen

Nationale løsninger er en saga blot

Det kuldsejlede udbud af databrøndene viser, at alle større bibliotekstiltag inden for feltet bør tænkes i en langt bredere sammenhæng end hidtil. Tiden er løbet fra danske løsninger, og DEFF og forskningsbibliotekerne skal være sindede på at agere i et globalt marked.

Af Erland Kolding Nielsen ekn@kb.dk

Igennem et par år har forskningsbibliotekerne i DEFF-regi som det første land i Europa forberedt et EU-udbud af fælles databrønde på nationalt niveau i konceptuel forlængelse af DTIC's årelange udviklingsarbejde med den såkaldte DADS. Forud for udbuddet indgik DEFF og en række forskningsbiblioteker i foråret 2009 en 3-årig aftale om gennemførelse af udbudsforretningen, alt sammen i forlængelse af sektorens veludviklede samarbejde om fællesløsninger og -udvikling. Henover sommeren udarbejdedes et omfattende udbudsmateriale med kravspecifikationer på grundlag af rapporten *DEFF databrønde for artikler og e-bøger* fra 2008. Så vidt så godt.

Mange af os var ganske klare over, at der også i udlandet foregik en hastig udvikling, der ville kunne betyde, at udenlandske firmaer ville tage konkurrencen op med potentielle danske bydere. Stor var derfor vor overraskelse, da DEFF i juli måned på basis af rådgivning fra et konsulentfirma og i modstrid med flertallet af biblioteker i konsortieaftalen meddelte, at EU-udbuddet kun ville ske på dansk til trods for, som det bl.a. hed i Det Kongelige Biblioteks reaktion på denne beslutning, "at projekterne om noget er projekter, hvis løsninger skal ses i en international sammenhæng og på tilsvarende baggrund". Flere konsortiepartier insisterede på, "at udbuddet foretages helt parallel på både dansk og engelsk, således at

både bydere af dansk og udenlandsk oprindelse stilles lige, således at vi *uden hindringer får afprøvet alle muligheder* i lige konkurrence". Det skete så også til dels.

Baggrunden var – og er – den, at siden ideerne om nationale databrønde blev konciperet eller lanceret for 4 år siden, har situationen for muligheden af at tilvejebringe store mængder aggregerede data, herunder tidsskriftartikeldata, ændret sig grundlæggende, og forudsætningerne for tænkningen ved databrøndsanalysens start har ligeledes ændret sig radikalt. Mens man dengang – populært sagt – nærmest kun forestillede sig én udbyder, oven i købet af dansk proveniens, på det største område, og udenlandske konkurrenter, der kunne matche, hvad den danske udbyder havde udviklet, syntes ikke at være inden for rækkevidde, havde situationen i løbet af 2009 ændret sig radikalt. Enhver, der kunne høre græsset gro på den mark, kunne identificere flere danske og udenlandske muligheder.

Udfaldet viste, at det var en rigtig opfattelse, også selvom udbuddet i marts måned 2010 efter en gennemført dialogrunde med de 4 bydere blev indstillet, idet det stod klart, at der var interessante alternativer til den oprindeligt aftalte og specificerede databrøndsløsning. I DEFF's nyhedsbrev d. 24. marts er beslutningen begrundet.

Efter dette sagsforløb må det stå klart, at vi nu og i fremtiden ud fra alle synsvinkler skal planlægge, beslutte og agere i et globalt marked. De nationale løsningers tid er på stadig flere områder en saga blot.

Erland Kolding Nielsen er direktør for Det Kongelige Bibliotek, Danmarks Nationalbibliotek og Københavns Universitetsbibliotek